

ĐIỂM MỚI TRONG XÂY DỰNG XÃ HỘI CỦA ĐẠI HỘI XVIII ĐCS TRUNG QUỐC

TS. HOÀNG THẾ ANH

Viện Nghiên cứu Trung Quốc

Mở đầu

Nhìn lại tư duy phát triển của ĐCS Trung Quốc từ sau cải cách mở cửa đến nay cho thấy, những năm đầu cải cách mở cửa, Đặng Tiểu Bình đã chú trọng đến phát triển kinh tế “*lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm*”, “*phát triển là đạo lý cứu tinh*”. Với chủ trương này, kinh tế Trung Quốc đã nhanh chóng phát triển, đến đầu những năm 2000 Hồ Cẩm Đào đại diện cho tập thể lãnh đạo thế hệ thứ tư xuất phát từ thực tiễn của Trung Quốc đã bắt đầu có sự điều chỉnh, ngoài chú trọng phát triển kinh tế còn chú trọng đến phát triển xã hội. Điều này thể hiện ở chỗ Hội nghị Trung ương 4 khóa XVI (tháng 9-2004) lần đầu tiên đề ra “*Xây dựng xã hội hài hòa XHCN*”, Hội nghị Trung ương 6 khóa XVI (tháng 10 năm 2006) đề ra “*Nghị quyết của Trung ương ĐCS Trung Quốc về một số vấn đề quan trọng xây dựng xã hội hài hòa XHCN*”. Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc (tháng 10-2007) chính thức đưa “*Xây dựng xã hội lấy cải thiện dân sinh làm*

trọng điểm” trở thành một nội dung quan trọng trong Báo cáo Đại hội. Đến Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc (tháng 11 năm 2012) vấn đề xây dựng xã hội lại tiếp tục được đề cập và có những điểm mới so với Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc. Chính vì vậy, trong bài viết này, chúng tôi lần lượt trình bày những điểm mới về xây dựng xã hội bao gồm cải thiện dân sinh và quản lý xã hội trong Báo cáo Đại hội XVIII so với Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc.

1. Thay đổi cách tiếp cận về xây dựng xã hội

Thực chất trong những năm gần đây, cùng với cải thiện dân sinh để xây dựng xã hội ở Trung Quốc, vấn đề quản lý xã hội luôn được đặt ra. Trong các văn kiện của ĐCS Trung Quốc nói đến xây dựng xã hội là đều có một bộ phận nói đến vấn đề quản lý xã hội. Từ năm 2004 đến nay, tăng cường quản lý xã hội đang dần trở thành một chủ đề được ĐCS Trung Quốc coi là một cách thức nhằm đảm bảo ổn định xã hội. Nhìn lại 10 năm

đầu thế kỷ XXI, ĐCS Trung Quốc đã lần lượt đưa ra nhiều chủ trương, hoạt động tăng cường công tác quản lý xã hội. Điều này chưa từng có trong thập niên cuối thế kỷ XX. Trước thêm Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc, trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động, nhất là sau những sự kiện xảy ra ở châu Phi và Trung Đông, những mâu thuẫn xảy ra ở trong nước, nổi bật là sự kiện Ung An ở Quý Châu, Ô Khảm ở Quảng Đông, v.v... quản lý xã hội lại cùng với cải thiện dân sinh trở thành vấn đề cấp bách, nếu không giải quyết thì sẽ ảnh hưởng đến trật tự, ổn định của xã hội Trung Quốc.

Nhưng điều đáng nói ở đây là, Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã thay đổi cách tiếp cận trong việc xây dựng xã hội so với cách tiếp cận của Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc. Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đặt nội dung liên quan đến quản lý xã hội trong phần trình bày “*Đẩy nhanh xây dựng xã hội lấy việc cải thiện dân sinh làm trọng điểm*”. Tức là quản lý xã hội chỉ là một bộ phận tổ thành của việc xây dựng xã hội lấy cải thiện dân sinh làm trọng điểm. Còn Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã đặt việc tăng cường xây dựng xã hội trong việc gắn kết giữa cải thiện dân sinh với sáng tạo quản lý xã hội, coi cải thiện dân sinh và quản lý xã hội là hai bộ phận tổ thành của xây dựng xã hội: “*Trong cải thiện dân sinh và sáng tạo quản lý xã hội tăng cường xây dựng xã hội*”. Như vậy, cách tiếp cận của Đại

hội XVIII đã nâng tầm quan trọng của quản lý xã hội lên ngang hàng với cải thiện dân sinh. Điều này có nghĩa là cùng với chú trọng đến cải thiện dân sinh, ĐCS Trung Quốc còn chú trọng đến cải cách thể chế quản lý xã hội, hai vấn đề này đặt ngang hàng nhau. Đồng thời, Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc nhấn mạnh hai điều cùng cần phải: *Một là, “Cần phải lấy bảo đảm và cải thiện dân sinh làm trọng điểm”*; hai là “*Cần phải đẩy nhanh cải cách thể chế xã hội*”, trong đó nhấn mạnh “*phải xoay quanh xây dựng hệ thống quản lý XHCN đặc sắc Trung Quốc, đẩy nhanh việc hình thành thể chế quản lý xã hội đảng ủy lãnh đạo, chính phủ phụ trách, xã hội hiệp đồng, bảo đảm pháp trị*”. Điều này cũng nói lên rằng, theo cách tiếp cận mới này của Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc thì nội dung xây dựng xã hội giai đoạn hiện nay và trong những năm tới gồm hai nội dung là cải thiện dân sinh và quản lý xã hội.

2. Những điểm mới trong cải thiện dân sinh

Từ cách tiếp cận nêu trên của Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc, chúng tôi so sánh nội dung liên quan đến cải thiện dân sinh giữa hai Báo cáo Đại hội XVII và Đại hội XVIII của ĐCS Trung Quốc thấy có một số điểm mới sau:

Một là, lần đầu tiên xác định rõ mục tiêu đến năm 2020 tổng lượng GDP và thu nhập bình quân đầu người của cư

dân ở thành thị và nông thôn tăng gấp 2 lần so với năm 2010. Báo cáo Chính trị Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc lần đầu tiên sử dụng thuật ngữ “*Tổng giá trị sản xuất quốc nội bình quân đầu người*” (GDP bình quân đầu người) và đề ra mục tiêu GDP bình quân đầu người đến năm 2020 gấp 4 lần năm 2000. Như vậy, vào thời điểm năm 2000 GDP bình quân đầu người của Trung Quốc là 7078 NDT, tính theo tỷ giá hiện hành lúc đó là 856 USD, thì đến 2020 GDP bình quân đầu người gấp 4 lần là đạt khoảng 3500 USD⁽¹⁾. Đến Đại hội XVIII, ĐCS Trung Quốc lại có sự điều chỉnh về mục tiêu GDP đến năm 2020, đó là lần đầu tiên đề ra mục tiêu thu nhập bình quân đầu người của cư dân ở thành thị và nông thôn tăng gấp 2 lần so với năm 2010. Điều này cho thấy, ngoài mục tiêu tăng trưởng kinh tế, ĐCS Trung Quốc còn chú trọng đến phát triển xã hội, bởi GDP bình quân đầu người là một trong những chỉ tiêu đánh giá mức sống của người dân. Thực tiễn cho thấy, mục tiêu GDP bình quân đầu người mà Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đề ra cho đến năm 2020, thì đến nay đã đạt được, tính theo giá hiện hành GDP bình quân đầu người của Trung Quốc năm 2011 đã đạt 5460 USD, tương đương với 12% GDP bình quân đầu người của Nhật Bản và 11% của Mỹ⁽²⁾. Theo tính toán của Thịnh Tùng Thành và Thạch Xuân Hoa (2012), mục tiêu thu nhập bình quân đầu người của cư dân thành thị và nông thôn ở Trung Quốc năm 2020 tăng gấp 2 lần so

với năm 2010 mà Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đề ra là có thể thực hiện được⁽³⁾.

Hai là, lần đầu tiên đề ra “*Thu hẹp khoảng cách chênh lệch phân phối thu nhập*”, khác với cách biểu đạt trong Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc là “*Từng bước xoay chuyển xu thế mở rộng khoảng cách phân phối thu nhập*”. Cùng với phát triển kinh tế, trong 10 năm đầu thế kỷ XXI chênh lệch thu nhập của người dân Trung Quốc ngày càng doãng ra, ví dụ như chênh lệch thu nhập giữa cư dân thành thị và nông thôn năm 2000 là 2,79 : 1 đến năm 2010 là 3,22 : 1⁽⁴⁾. Chính vì vậy đã tạo ra sự bất bình trong xã hội Trung Quốc và có nguy cơ gây ra những bất ổn trong xã hội. Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đề ra chủ trương xoay chuyển xu thế mở rộng khoảng cách chênh lệch, như vậy được hiểu là có thể làm cho khoảng cách chênh lệch thu nhập không doãng ra nữa, cũng có thể là thu hẹp khoảng cách chênh lệch thu nhập. Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã có sự thay đổi cách biểu đạt, đó là xác định việc thu hẹp khoảng cách chênh lệch phân phối thu nhập. Điều này thể hiện quyết tâm của ĐCS Trung Quốc trong những năm tới đây hướng tới mục tiêu giảm bớt bất bình đẳng trong việc phân phối thu nhập và tiến tới cùng giàu có. Nhưng để làm được điều này cũng không phải dễ, bởi với trình độ phát triển như hiện nay của Trung Quốc liệu khoảng cách chênh lệch thu nhập của Trung Quốc đã đạt đến

đỉnh hình chữ U ngược và có xu thế thu hẹp hay chưa? Đây là điều cần phải tiếp tục quan sát trong những năm tới. Để thu hẹp được khoảng cách chênh lệch thu nhập ngoài tính quy luật của giai đoạn phát triển ra, còn có đặc thù, điều kiện của từng quốc gia. Điều quan trọng hơn cả là cần phải có tư duy phát triển và hệ thống chính sách tổng hợp, chứ không chỉ đơn thuần là một hai chính sách về phân phối thu nhập, tạo việc làm là có thể giải quyết được.

Ba là, xác định vai trò ngày càng mạnh của chính phủ trong việc cung cấp dịch vụ công. Lần đầu tiên khẳng định vai trò chủ đạo của Chính phủ trong hệ thống dịch vụ công, đó là “*Nhanh chóng hình thành hệ thống dịch vụ công cơ bản chính phủ chủ đạo, bao phủ thành thị và nông thôn, bền vững*”. Điều này khác với cách biểu đạt trong Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc là “*Năng lực cung cấp dịch vụ công cơ bản của Chính phủ ngày càng được tăng cường rõ rệt*”. Đồng thời, lần đầu tiên xác định “*Xây dựng chế độ nhà ở kết hợp giữa điều tiết của thị trường với sự bảo đảm của chính phủ*” và đề ra việc “*Tăng cường xây dựng và quản lý nhà ở mang tính bảo đảm, đáp ứng nhu cầu cơ bản của các gia đình khó khăn*”. Điều này khác với Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc chỉ nêu lên “*Kiện toàn chế độ nhà ở giá thuê rẻ, nhanh chóng giải quyết khó khăn về nhà ở của các gia đình có thu nhập thấp ở thành thị*”. Thực tiễn ở Trung Quốc trong những năm vừa qua cho thấy, cùng với tiến

trình thị trường hóa, những vấn đề công ích liên quan đến y tế, giáo dục đã bị thị trường hóa một cách quá mức. Vấn đề thu phí quá nhiều ở các bệnh viện công lập, ở các trường đại học đã làm cho việc chăm sóc sức khỏe và giáo dục của người dân trở nên khó khăn. Hiện tượng “*Khám bệnh đắt, khám bệnh khó*”, “*Đi học khó, đi học đắt*” trở thành phổ biến trong xã hội Trung Quốc. Ngoài ra, giá nhà ở cũng không ngừng tăng, làm cho người dân có nhu cầu thực sự rất khó mua nhà. Xét về góc độ chủ trương chính sách, cho thấy Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc ngày càng khẳng định vai trò của nhà nước trong nền kinh tế thị trường, khi mà thị trường không thể giải quyết được những vấn đề liên quan đến phúc lợi, lợi ích thiết thân của người dân thì nhà nước bù đắp khiếm khuyết này của thị trường. Điều này cho thấy, vai trò và khả năng ngày càng mạnh lên của nhà nước trong việc cung cấp dịch vụ công ở Trung Quốc.

Bốn là, thay đổi tư duy trong việc huy động các nguồn lực tham gia giải quyết vấn đề y tế. Cùng với chủ trương cải cách giáo dục, khuyến khích xã hội tham gia vào lĩnh vực giáo dục được Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đề ra “*Khuyến khích lực lượng xã hội làm giáo dục*”, đến Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã tiếp tục đề ra việc “*Khuyến khích xã hội mở bệnh viện*”. Điều này khác với cách biểu đạt Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc chỉ đề ra việc “*Khuyến khích xã hội tham gia hệ thống y tế*”. Như vậy cho

thấy, vai trò của xã hội nói chung và tổ chức xã hội nói riêng ngày càng được khẳng định và coi trọng trong việc tham gia vào các lĩnh vực dân sinh ở Trung Quốc. Nếu những chủ trương này của ĐCS Trung Quốc được quán triệt nghiêm túc trong những năm tới, có thể dự đoán rằng, cùng với nhà nước, thị trường, vai trò của xã hội sẽ ngày càng được phát huy ở Trung Quốc.

Năm là, có sự thay đổi về đường lối phát triển dân số. Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc lần đầu tiên đề ra “*Thúc đẩy phát triển cân bằng lâu dài dân số*”. Ngoài ra, Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc mặc dù vẫn viết là “*Kiên trì quốc sách cơ bản sinh đẻ kế hoạch*”, nhưng bỏ cụm từ “*Ổn định mức độ sinh đẻ thấp*” mà Đại hội XVII đã nêu ra. Điều này cho thấy, những năm tới Trung Quốc sẽ có điều chỉnh chính sách dân số khi nước này bước vào giai đoạn già hóa dân số, mất cân bằng về giới tính và hệ quả của chính sách một con gây ra những gánh nặng cho thế hệ tương lai. Thực tiễn trong những năm gần đây, chính sách một con ở Trung Quốc (tức là mức độ sinh đẻ thấp) đã có sự điều chỉnh, ở một số vùng nông thôn của Trung Quốc, nếu một cặp vợ chồng sinh con đầu là con gái thì được phép sinh thêm một con nữa.

3. Những điểm mới trong lĩnh vực quản lý xã hội

Như trên đã nói, quản lý xã hội là nhiệm vụ cấp bách đặt ra đối với việc

cầm quyền của ĐCS Trung Quốc trong giai đoạn hiện nay. Chính vì vậy, Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc có một số điểm mới so với Báo cáo Đại hội XVII dưới đây.

Một là, có sự định vị mới về quản lý xã hội. Mặc dù cụm từ “*Thể chế quản lý xã hội*” đã xuất hiện trong các bài viết nghiên cứu, một số văn kiện các lần hội nghị Trung ương của ĐCS Trung Quốc, nhưng so với Báo cáo Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc là “*Kiên toàn cục diện quản lý xã hội*”, “*Trọng thị xây dựng và quản lý xã hội*” thì Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã có sự thay đổi về biểu đạt, đó là “*Đẩy nhanh việc hình thành thể chế quản lý xã hội*”. Như vậy, có thể nói cụm từ “*Thể chế quản lý xã hội*” đã chính thức được đưa vào Báo cáo của Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc, điều này cũng có nghĩa là ĐCS Trung Quốc đang từng bước thúc đẩy thể chế hóa, pháp luật hóa công việc quản lý xã hội ở Trung Quốc trong những năm tới.

Hai là, lần đầu tiên xác định rõ việc “*Nhanh chóng hình thành thể chế tổ chức xã hội hiện đại tách rời giữa chính phủ và xã hội, quyền hạn trách nhiệm rõ ràng, dựa vào luật pháp để tự trị*”. Nhìn lại tiến trình cải cách mở cửa cho thấy, ĐCS Trung Quốc đã từng đề ra việc tách rời giữa chính quyền và doanh nghiệp (政企分开) để phân định quyền hạn giữa chính quyền với các tổ chức doanh nghiệp làm kinh tế. Đến Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc lại chính thức đề ra

việc tách rời giữa chính quyền và xã hội. Như vậy, ĐCS Trung Quốc đã chủ động dựa vào tình hình thực tế từng bước điều chỉnh vai trò của chính quyền trong nền kinh tế thị trường, xác định rõ vai trò của nhà nước (chính phủ, chính quyền), thị trường (doanh nghiệp), xã hội (tổ chức xã hội), hướng tới xây dựng mô hình chính phủ phục vụ. Bởi chính phủ không thể làm mọi chuyện, mà cũng không thể đủ sức làm mọi chuyện và cũng không thể làm tốt mọi chuyện. Thực tiễn hiện nay ở Trung Quốc đã xuất hiện nhiều tổ chức xã hội, tính đến cuối năm 2010, số tổ chức xã hội các loại đăng ký ở Trung Quốc là gần 435.000 tổ chức⁽⁵⁾, nhưng cũng có nhiều tổ chức xã hội là do chính quyền đẻ ra, trở thành cánh tay thò ra của chính quyền, nhiều hoạt động đều do chính quyền chỉ đạo, không thực sự là tổ chức xã hội đứng ngoài chính quyền theo đúng nghĩa của nó. Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc lần này đề ra chủ trương phân tách giữa chính quyền và xã hội, điều này cho phép chúng ta có thể dự đoán rằng trong những năm tới đây các loại hình tổ chức xã hội hoạt động trong nhiều lĩnh vực sẽ tiếp tục nhanh chóng phát triển ở Trung Quốc, thực sự đứng ngoài chính phủ, hoạt động độc lập. Đến khi trình độ phát triển kinh tế - xã hội của Trung Quốc đạt mức độ nhất định, thì cụm từ “*Xã hội công dân*” có lẽ cũng sẽ được chính thức đưa vào Báo cáo Đại hội ĐCS Trung Quốc. Nếu kịch bản này xảy ra, thì mối quan hệ giữa nhà nước,

thị trường và xã hội ở Trung Quốc sẽ trở nên rõ ràng, đó là “*Nhà nước pháp trị, kinh tế thị trường, xã hội công dân*” và có đặc trưng của xã hội hiện đại phổ biến trên thế giới.

Ba là, lần đầu tiên nêu ra việc “*Nhanh chóng hình thành cơ chế quản lý xã hội kết hợp giữa trị từ gốc với quản lý động thái, xử lý khẩn cấp*”. Thực chất trong những năm vừa qua, do sự bất cập về thể chế và chính sách quản lý xã hội, nhiều vấn đề mâu thuẫn phát sinh ở Trung Quốc chưa thực sự được giải quyết một cách triệt để, nên chỉ xử lý được phần ngọn. Ví dụ như sự kiện Ô Khảm ở Quảng Đông cuối năm 2011, nhìn bề ngoài chúng ta có thấy được đó chỉ là hành vi hủ bại của một số quan chức chính quyền địa phương, thế nhưng xét ở góc độ tầng sâu của vấn đề, không chỉ đơn giản là chuyện hủ bại của quan chức chính quyền địa phương, mà là có cả những vấn đề về chính sách đất đai của nhà nước. Như vậy, nếu chỉ đơn giản cách chức một số quan chức địa phương, như vậy những quan chức này chỉ là “vật thí tốt”, còn cái gốc của vấn đề chưa thể giải quyết được. Nếu không có những cải cách triệt để theo cách “*Phẫu thuật vết thương*”, mà chỉ “*Dán vết thương*” thì mâu thuẫn xã hội vẫn tiếp tục diễn ra, quan chức Trung Quốc ở địa phương vẫn tiếp tục trở thành vật hy sinh⁽⁶⁾. Điều đáng nói hơn là, Ô Khảm chỉ là một ví dụ, trong xã hội Trung Quốc hiện nay đang âm ỉ rất nhiều những mâu thuẫn, bất cứ lúc nào cũng có thể xảy ra, ngoài ra còn có

các vấn đề đột xuất như thiên tai, dịch bệnh, v.v... Chính vì vậy, cần có cơ chế quản lý xã hội phù hợp với tình hình thực tế đang diễn ra tại Trung Quốc.

Bốn là, lần đầu tiên đưa cụm từ “*Nhanh chóng cải cách chế độ hộ tịch*” vào Báo cáo Đại hội. Đó là “*Nhanh chóng cải cách chế độ hộ tịch, thúc đẩy thị dân hóa dân số chuyển dịch nông nghiệp, nỗ lực thực hiện bao phủ toàn bộ dân số thường trú được hưởng dịch vụ công cơ bản của thành thị*”. Nhìn lại lịch sử phát triển ở Trung Quốc, chế độ hộ tịch đã phân tách xã hội Trung Quốc thành hai bộ phận là thành thị và nông thôn. Cùng với chế độ hộ tịch là sự phân biệt đối xử về chính sách của nhà nước đối với người dân có hộ tịch thành thị và người dân có hộ tịch ở nông thôn. Thực tiễn ở Trung Quốc hiện nay, cùng với tiến trình thị trường hóa, đô thị hóa, nhiều người ở nông thôn vào thành phố làm thuê, nhưng họ vẫn chưa được chính thức coi là người dân thành thị vì hộ tịch của họ vẫn ở nông thôn, nên không được hưởng các chính sách ưu đãi như người dân ở thành phố. Điều này đã gây ra nhiều tranh luận ở Trung Quốc, làm thế nào để bảo vệ quyền lợi cho người lao động, nhất là được hưởng các dịch vụ công ngang bằng với người dân thành thị về giáo dục, việc làm, y tế như chủ trương của ĐCS Trung Quốc đưa ra là vấn đề không đơn giản. Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc lần này đã đề cập đến vấn đề cải cách chế độ hộ tịch,

thể hiện quyết tâm về mặt đường lối, chủ trương của ĐCS Trung Quốc trong việc giải quyết dân sinh hướng tới công bằng. Điều này mang lại hy vọng cho những người nông dân vào thành phố làm thuê. Tuy nhiên để làm được việc này trong thời gian ngắn tới đây cũng không phải là đơn giản, bởi nó còn liên quan đến khả năng cung cấp dịch vụ công ở thành phố và chính những người có hộ tịch ở nông thôn có mong muốn chuyển đổi hộ tịch hay không khi quyền lợi của họ về ruộng đất ở nông thôn vẫn còn.

Kết luận

Với cách tiếp cận và những nội dung mới về xây dựng xã hội được trình bày trong Báo cáo Đại hội XVIII cho thấy, ĐCS Trung Quốc đã thể hiện sự nâng cao về nhận thức. Đó là, thay đổi tư duy theo thực tiễn và quy luật phát triển ở Trung Quốc, như người Trung Quốc từng nói “*thực sự cầu thị và tiến cùng thời đại*”. Từ đó có thể thấy tư duy của ĐCS Trung Quốc đã có sự thay đổi trong giai đoạn 10 năm đầu và 10 năm tiếp theo của thế kỷ XXI, từ chú trọng phát triển kinh tế sang vừa chú trọng phát triển kinh tế, vừa chú trọng đến xây dựng, phát triển, quản lý xã hội, giải quyết các vấn đề mâu thuẫn ở tầng sâu của cải cách mở cửa.

Trong những nội dung mới về xây dựng xã hội mà Báo cáo Đại hội XVIII ĐCS Trung Quốc đã nêu ra, đáng chú ý

là việc điều chỉnh vai trò của nhà nước (chính phủ, chính quyền) trong việc cung cấp dịch vụ công, nâng cao vai trò của tổ chức xã hội, từng bước hình thành nên mối quan hệ tay ba giữa nhà nước, thị trường và xã hội, là “Nhà nước pháp trị, kinh tế thị trường và xã hội công dân”. Điều đáng nói nữa là, ĐCS Trung Quốc đã đề ra những chủ trương, đường lối điều chỉnh hướng tới phát triển xã hội một cách cân bằng hơn, như khẳng định việc thu hẹp khoảng cách chênh lệch phân phối thu nhập, nói lỏng chính sách dân số, hộ tịch.

Tất cả những điều này cho thấy, có sự nhất quán về đường lối giữa các thế hệ lãnh đạo ĐCS Trung Quốc kể từ thế hệ lãnh đạo thứ hai là cho một phạm phát triển trước, rồi hướng tới cùng giàu có. Mặc dù để đạt được mục tiêu cùng giàu có Trung Quốc còn phải nỗ lực rất nhiều và cũng còn phải mất nhiều thời gian. Thế nhưng, việc chú trọng đến xây dựng, phát triển và quản lý xã hội trong giai đoạn hiện nay và 10 năm tới sẽ góp phần vào việc tiếp tục giữ vững ổn định xã hội, tạo tiền đề cho Trung Quốc trỗi dậy.

CHÚ THÍCH:

(1) “Báo cáo Đại hội lần đầu tiên đề ra GDP bình quân đầu người đến năm 2020 tăng gấp 4 lần so với năm 2000”, http://news.xinhuanet.com/newscenter/2007-10/16/content_6887809.htm

(2) Wayne M. Morrison, “China’s Economic Conditions”, December 4, 2012, RL33534, www.crs.gov.

(3) “Mục tiêu GDP và thu nhập bình quân đầu người tăng gấp đôi vừa là thiết thực khả thi, vừa là thực sự cần thi”, http://www.financialnews.com.cn/yw/gd/201212/t20121205_21680.html

(4) Dẫn lại từ Hoàng Thế Anh (Chủ biên), “Những vấn đề kinh tế - xã hội nổi bật của Trung Quốc trong 10 năm đầu thế kỷ XXI và triển vọng đến năm 2020”, Nxb Khoa học xã hội, 2012, tr.302.

(5) Nhữ Tín, Lục Học Nghệ, Lý Bồi Lâm (chủ biên), “Phân tích và dự báo tình hình xã hội Trung Quốc năm 2012”, Nxb Văn hiến Khoa học xã hội, Bắc Kinh, 2012, trang 310.

(6) Trịnh Vĩnh Niên, “Tương lai quản lý xã hội Trung Quốc”, http://www.zaobao.com/special/forum/pages8/forum_zp120103a.shtml

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hoàng Thế Anh (Chủ biên), “Vấn đề xây dựng xã hội hài hòa XHCN của Trung Quốc”, Nxb Chính trị Quốc gia, 2009.

2. Hoàng Thế Anh (Chủ biên), “Những vấn đề kinh tế - xã hội nổi bật của Trung Quốc trong 10 năm đầu thế kỷ XXI và triển vọng đến 2020”, Nxb Khoa học xã hội, 2012.

3. Nhữ Tín, Lục Học Nghệ, Lý Bồi Lâm (chủ biên), “Phân tích và dự báo tình hình xã hội Trung Quốc năm 2012”, Nxb Văn hiến Khoa học xã hội, Bắc Kinh, 2012.

4. Báo cáo Đại hội ĐCS Trung Quốc lần thứ XVII, http://news.xinhuanet.com/newscenter/2007-10/24/content_6938568.htm.

5. Báo cáo Đại hội ĐCS Trung Quốc lần thứ XVIII, <http://china.caixin.com/2012-11-08/100458021.html>.

